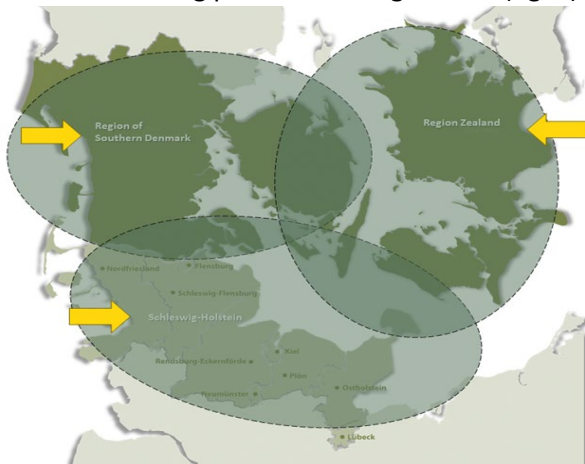

Danish German Renewable Energy Storage & Utilization – Local Transition (DG RESU-LT)

Baggrund

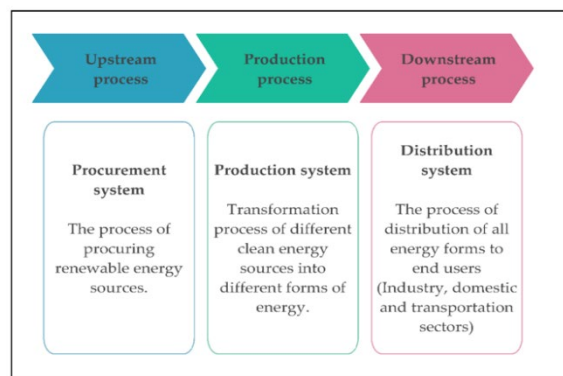
En hovedprioritet i regionerne Schleswig-Holstein, Sjælland og Syddanmark (fig. 1) bliver at gøre den store produktion af vedvarende energi (VE) til et kerneelement for lokal udvikling (socioøkonomisk og miljømæssigt). For at gøre dette er ambitionen ikke blot at blive nettoeksportører af vedvarende elektricitet, men at drage fordel af alle trin i VE-værdikæden (fig. 2).

Udvidet strategisk energiplanlægning på tværs af sektorer er en nødvendighed for at opnå dette. Her skal tiltrækning af industri og andre slutbrugere tænkes ind i hele Power-to-X værdikæden med henblik på udbygning af den vedvarende energiproduktion i regionerne (fig. 3).

Figur 1. 'Bæredygtige energiregioner'

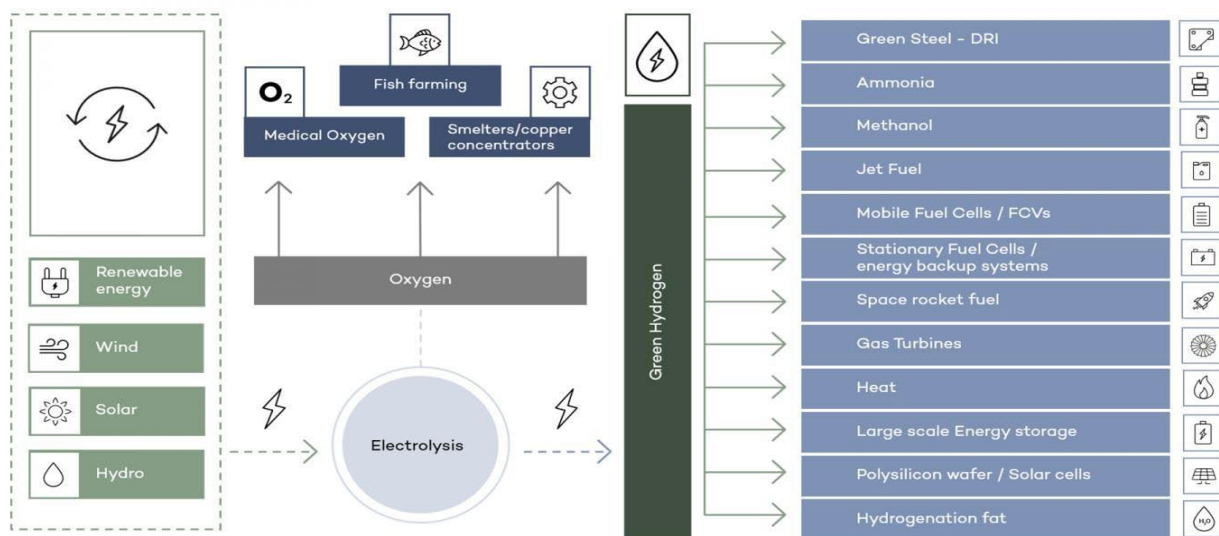
Vigtigt er det, at alle tre regioner sigter mod at styrke deres gensidige samarbejde, især på tværs af den tysk-danske grænse, for at drage fordel af merværdien ved koordineret strategisk energiplanlægning og vidensudveksling. Sammen stræber regionerne efter at udvikle den nødvendige kritiske masse af innovation, vidensoverførsel, investering og politisk indflydelse for at etablere sig som førende bæredygtige energiregioner i Europa.

Figur 2. Vedvarende energi værdikæde³

Ikke desto mindre står disse ambitioner over for en række udfordringer.

- Tværregional strategisk energiplanlægning er kun i sin indledende fase og mangler stadig koordinering, især med hensyn til integrationen af Power-to-X i energisystemet.
- Modeller for energisystemintegration, der giver en kvalificeret grundlag for at opnå tværsektor- og tværregional konsensus, skal udvikles. Disse bør omfatte vurderinger af socioøkonomiske og miljømæssige fordele.
- Tværsektoriel koordinering og samarbejde kræver yderligere udvikling.
- Borgerinddragelse og støtte skal styrkes.
- Interregional viden og netværk er utilstrækkelige til koordineret strategisk energiplanlægning, især på tværs af grænsen.
- Den dansk-tyske grænse fungerer mest som en hindring snarere end en mulighed for regional energiplanlægning og skabelse af merværdi gennem den grønne omstilling.
- Digitalisering, både med hensyn til kortlægning af regionale energi økosystemer og udviklingen af løsninger til at forbinde og drive energisystemintegration, mangler i vid udstrækning.

Figur 3. Power-to-X værdikæder – Den næste industrielle revolution. Kilde: AFRY.COM, 2023.

Projektmål

Målet med DG RESULT er at styrke dannelsen af stærke og sammenkoblede "bæredygtige energiregioner" på tværs af den dansk-tyske grænse med fokus på integrationen af Power-to-X i energisystemet. Mere specifikt er formålet med projektet at udvikle en hvidbog, der indeholder en fælles ramme og vidensgrundlag for strategisk energiplanlægning og implementeringen af den grønne omstilling i regionerne. Dette vil blive organiseret som et samarbejde mellem sektorer og blive informeret af forskning og rådgivning dedikeret til emnet. Omdrejningspunktet vil være at sikre lokal udvikling både socioøkonomisk og miljømæssigt.

Projektpartnerne

Det foreløbige projekt-konsortium består af tre medlemmer: Gate 21, Center for Grænseforskning ved Syddansk Universitet og SCS Hohmeyer | Partner GmbH. De har langvarig ekspertise inden for området for vedvarende energisystemer på begge sider af den dansk-tyske grænse og har et solidt netværk af tætte kontakter til kommuner, industri og virksomheder, videnskabelige institutioner, NGO'er og politikere. Konsortiet vil facilitere dannelsen af et effektivt netværk af regionale interessenter samt et stærkt grænseoverskridende samarbejde med fokus på realiserbarhed og skaleringsmuligheder.

Projektforløb

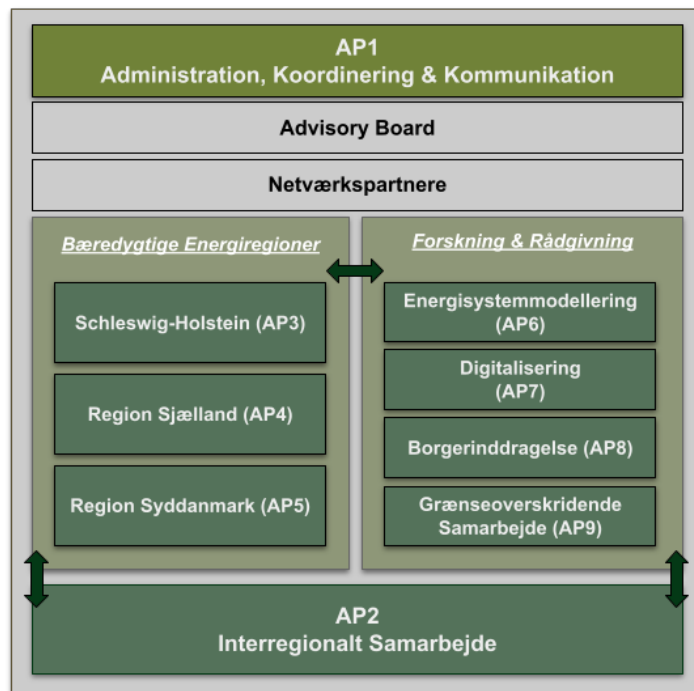
Projektet er planlagt til at løbe i 36 måneder fra primo 2025 til primo 2028, hvilket svarer til rammerne for DE-DK Interreg 6A-programmet.

Budget

Det maksimale samlede budget afhænger af antallet af tilknyttede projektpartnere og omfanget af arbejdspakkerne. Et foreløbigt budget, sammen med den første projektskitse, skal indsendes inden den 3. marts 2024 til Interreg-sekretariatet. Endelige ansøgningsfrist til Interreg er den 29. april 2024.

Projektdesignet

- Projektet er struktureret omkring to søjler, der er forbundet direkte gennem koordineret samarbejde:
 - 1) Bæredygtige energiregioner.
 - 2) Forskning og rådgivning.
- Hver bæredygtig energiregion og hvert forsknings- og rådgivningsemne vil blive struktureret omkring en arbejdsplan.
- Hver bæredygtig energiregion vil bestå af interessenter fra: 1) den offentlige sektor; 2) den private sektor; 3) civilsamfundet; 4) tværsektorielle aktører. Alle disse skal være aktive i den pågældende region.
- En gruppe af netværkspartnere og et advisory board vil informere og støtte aktiviteterne inden for og mellem de to søjler.
- Gate21 vil være Lead Partner og administrere projektet med støtte fra en koordineringsgruppe med repræsentanter fra de to søjler.

Figur 4. Projektdesignet

Metode

Hver arbejdsplan vil blive struktureret med henblik på at opfylde deres specifikke mål. Derudover vil projektet have et stærkt fokus på samarbejde og koordination mellem partnere både inden for de enkelte sektorer og regioner samt på tværs af disse. Hele vejen igennem vil arbejdet blive understøttet af anvendelsesorienteret forskning og rådgivning, der udvikles i direkte samarbejde med de regionale partnere.

Projektets metodologiske grundlag vil bestå af en række workshops, hvor regionale interessenter og projektets partnere vil arbejde sammen i en proces henimod at identificere og prioritere strategiske energimål for regionerne baseret på multikriterieanalyse og de specifikke regionale forudsætninger (f.eks. eksisterende energiplaner, potentiale og udfordringer). Denne proces vil blive ledet af prof. Olav Hohmeyer, tidligere hovedforfatter for IPCC og ekspert i modellering af vedvarende energisystemer.

Resultater

1. Hvidbog indeholdende mål, prioriteringer og retningslinjer for et integreret regionalt energisystem.
2. Vidensbank bestående af:
 - a. Kort (energi økosystem, sammensætning af regionale interessenter, socioøkonomiske potentialer og udfordringer, styringsstrukturer og yderligere rammevilkår).
 - b. Anbefalinger (politiske, digitale løsninger, borgerinddragelse, grænseoverskridende samarbejde).
 - c. Rapporter, der belyser resultaterne af hver arbejdsplan.
 - d. Bibliotek (eksisterende energiplaner, regulativer, politiske anbefalinger, litteratur, osv.).
3. Koordinerede netværk og vidensdeling.